

מזכירות הממשלה

סג' 10/10

עמ' 1 מ'ק 2.

ש מ ר

פרוטוקול
ישיבת הועדה להתיישבות
ב' בחשוון תשל"ו - 7.10.75

נכחו חברי הועדה: השרים י. גלילי - יו"ר, י. בורג, ש. רוזן,
א. עופר, מ. קול ח.י. צדוק

בעדרו חברי הועדה: השרים י. אלון, י. רבינוביץ, ש. פרס, י. רפאל (בחול)
א. ידליון, א. אוזן ש. הלל.

נכחו חברי הנהלת הסוכנות היהודית: ר. יגלום, מ. בראון, מ. קירשבלום,
י. קלארמן, ד. וייץ

בעדרו חברי הנהלת הסוכנות היהודית: מ. קרונה, א.ל. דולצ'ין,
ח. פינקלשטיין, א. שנקר ע. שפירא

משתתפים נוספים מטעם הממשלה:	ג. אבנר	- מזכיר הממשלה
ש. אבני	- משרד השיכון	
ד. אריאל	- משרד החוץ	
א. בידץ	- מנהל מקרקעי ישראל	
י. גוטמן	- לשכת שר המשפטים	
אלוף ר. ורדי	- מתאם הפעולה בשטחים	
א. ישראלי	- משרד החינוך והתרבות	
א. מקובר	- לשכת השר י. גלילי	
מ. נצר	- משרד הבטחון	

משתתפים נוספים מטעם הסוכנות היהודית: י. צור

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום: הת/3. המשך הבניה בימית
א' 2.

המשך/.

בפרוטוקול זה 22 דפים

רשמי: מלכה אלנה.

היו"ר השר י. גלילי:

אני פותח את הישיבה שנועדה היום לדיון
בסעיף אחד בלבד - הודעתו של שר השיכון

בנושא המשך הבנייה בימית, ונקיים דיון.

אני רוצה להזכיר שב-6 במאי השנה קיימנו
דיון בעקבות הדו"ח של מר אבני על מצב התקדמות הבנייה בימית. רשמנו לעצמנו
את הדו"ח הזה לרבות הכשרת שטח ותשתית להקמתן של 1000 יחידות דיור נוספות
בימית. בהמשך להחלטה זו נשמע את הודעתו של שר השיכון. שר השיכון בבקשה.

השר א. עופר:

השלמנו את השכונה הראשונה של 350 יחידות.
יש כיום שתי החלטות של הממשלה - על 350
יחידות ועל תשתית לעוד 1000 יחידות. כאמור, השלמנו את הבנייה של 350 יחידות
ואנחנו מבצעים את התשתית ל-1000 היחידות הנוספות.
חלק מ-350 היחידות הראשונות מיועדות לאנשי
צבא הקבע, כ-110 יחידות, חלק לעולים - שני גרעינים, גרעין אמריקאי וגרעין
רוסי ו-150 יחידות נמכור לכל דיכפין. אציין כי מספר הנרשמים שהכניסו כסף היה
גדול ממספר הדירות שהצענו למכור.

לפי הודעות של ראשי ערי הפיתוח יש כ-50
אלף משפחות המעוניינות לעבור לערי פיתוח, אבל אני מבחין בין מה שאומרים ובין
מה שקורה בשטח. במקרה של ימית יקבלו הקונים אותם תנאים הניתנים בערי פיתוח,
במקרה זה כמו אלה הניתנים בדימונה.

אנחנו מאכלסים עכשיו את הדירות ואני מניח
שחוך מספר חודשים נסיים את העבודה.
איתרנו עם הצבא שטח לאיזור תעשייה ואנחנו
מתחילים בפיתוח ובבניית מבני התעשייה.

יש עלינו לחץ של מועמדים ואני הבטחתי כללית
שאלה שלא זכו בהגרלה יוכלו לקנות את הדירות שנבנה בשלב הבא. כאמור, בנינו
תשתית ל-1000 יחידות. אני מבקש שלגבי 1000 יחידות אלה לא לבוא עוד בהחלטה
לבנות, כי יש הגבלות של תקציב. במסגרת התכנית יש גם "בנה ביתך" ולכך אין צורך
בתקציב אלא הפיתוח בלבד מספיר. אנחנו רוצים להציע לאנשים שיקנו או יחכרו
מגרש ויבנו עליו את ביתם. יכול להיות שיהיו 50, 100 או 150, לפי התכנית.

האם זה מותנה בבנייה מיידית?

י. צור:

השר א. עופר:

יש חוזה בנושא זה. תוך שנתיים הוא חייב להתחיל לבנות. זה חוזה של המינהל.

יש ואנחנו מקדמים בנייה על חשבון תקציב של

השנה הבאה. כוונתנו לקדם בימית בנייה של כ-100 יחידות על חשבון התקציב של השנה הבאה, במסגרת הידברות עם האוצר. ברגע זה אני מבקש לשחרר את 1000 היחידות מדיון מתוקצב בוועדה הזאת. הבנייה תהיה בהתאם לאכלוס במקום ובהתאם לאפשרויות התקציביות של משרד השיכון.

היו"ר השר י. גלילי:

אני מציע שנקדים סדרה של שאלות לדיון.

אני שואל: כיצד מתקבלים מועמדים לימית

והאם האוכלוסיה שכבר ישנה שם או אושרה לשם יש לה מעמד בנדון.

מר קלרמן:

שר השיכון הודיע שמתוך 350 יחידות 110 מיועדות

לאנשי צבא הקבע ואילו חלק, מבלי לנקוב מה אותו

חלק, מיועד לעולים, ויהיו במקום שני גרעינים - אחד אמריקאי והאחר רוסי. הייתי מבקש לדעת מה מספר היחידות.

השר י. בורג:

אני שמח על השיחה. שאלתי היא: אם אתה אומר

שאתה רוצה לבנות 1000 יחידות בהתאם לנתונים

תקציביים, מה התרגום הכרונולוגי של ההודעה הזאת, בכמה מדובר - באחד, שנים, באלף?

היו"ר השר י. גלילי:

אני ממליץ למחוק את המספר אלף שנקבת בו,

כי זה משווה אופי סרקסטי.

השר י. בורג:

אני חושב שהוועדה הזאת לא תמלא את התפקיד

הגדול שלה אם אנחנו מפעם לפעם נכנסים לחשבונות

של מכולת.

אני יודע שמן המוכן עומד גרעין של ישיבת הסדר,

חיילים שלפי התכנית והתכנון המוסכמים עם הצבא משרתים בצבא ולומדים בישיבת הסדר,

מהווים גרעין מוכן לימית. מה הפרוספקט מנקודת מבט משרד השיכון עבורם.

גב' יגלו:

האם מתכננים שירותים?

השר א. עופר:

הכל ישנו.

השר ש. רוזן:

ימית היא מקום מושך, לא כמו דימונה. אני יודע
שיש מעט מועמדים לדימונה ויש הרבה מועמדים לימית.
יש לי ספק אם בשני המקומות צריכים להיות אותם תנאים.

האם בערי פיתוח ובימית זכאים להלוואות רק אלה
המוותרים על דירתם הקודמת או שיש אפשרות שבונים שם דירה שניה.

האם בנייתן של 1000 יחידות קשורה או מותנית
בהקצת בהפקעה או בהוצאה של משפחות בדואיות שיש בימית? אם יש לכך קשר - תהיה לי
עמדה אחרת.

השר מ. קול:
האם המתגוררים בימית מבקשים ערבות פוליטית למקרה
שהשטח לא ישאר בידי ישראל, כפי שמקובל לגבי
השקעות?

י. צור:
אני מניח שבמקביל לתכנית הבנייה יש גם תכנית
לעיסוק, תכנית כלכלית, שאלתי היא: האם היא מקיפה
את 1000 המשפחות המתוכננות או שהיא חלקית.

השר ח.י. צדוק:
מר צור שאל את השאלה שלי.

השר א. עופר:
קודם כל עלי לציין שאנחנו בונים עכשיו שכונות,
לא רק בישובים חדשים אלא גם בישובים ותיקים.
אנחנו בונים שכונות שיש בהן כל המוסדות הדרושים: בית-ספר, גן-ילדים, מועדון,
בית-כנסת וכו'. במסגרת 350 היחידות יש 110 יחידות לאנשי צבא הקבע העובדים
בסביבה, 80 יחידות לעולים. גרעיני העולים עדיין אינם מונים 80 אלא רק 40 אבל
הם מקווים לקלוט יותר. יש דירות המיועדות לבעלי מקצוע מאושרים כגון: מורים,
רופאים וכו' והיתר - למכירה חופשית. אנחנו גמישים בהעברת דירות מסוג לסוג.
אם מסתבר שיש דירות מיותרות בקטיגוריה אחת וחסרות דירות בקטיגוריה אחרת -
המספרים יכולים להשתנות. אחד הדברים שביקשתי להנהיג במשרד השיכון - גמישות
ביעדים.

לגבי הדירות שאנחנו מבקשים למכור ואשר אינן
מיועדות לסוג מסויים, פרסמנו ברבים שכל מי שמעוניין בכך יכול לקנות דירה.
אם מספר המועמדים קטן ממספר הדירות - כל אחד זוכה אבל היות ומספר המועמדים
היה גדול ממספר הדירות והיות ומדובר בישוב חדש - ועדת האכלוס התחשבה במקצועות
הדרושים במקום לדוגמה: אם פנו עשרה עורכי-דין נאמר שאפשר להסתפק בשלושה,
היה רופא אחד או שניים ~~המספרים~~ והעדיפו את הרופאים.

מי היא ועדת האכלוס?

השר ח.י. צדוק:

משרד השיכון, משרד הקליטה והחברה המאכלסת - שיכון

השר א. עופר:

ופיתוח. לא היו לנו בעיות בענין זה. בדרך-כלל, אם מספר המועמדים גדול יותר קיימת הגבלה. במקרה זה חשבנו שהגבלה לא תענה על הענין, אבל גם לא היתה טענה כי, כאמור, לאלה שלא עלו בגורל הבטחנו שהם בתור לשלב הבא והם יוקדמו. זו אחת הסיבות להמשך הבנייה, כדי לתת לאלה שלא עלו בגורל.

לאוכלוסיה המקומית, בשלב הראשון, אין לה מעמד

מלבד ועד שהם בחרו ואנחנו משתפים אתו פעולה.

צוות ההקמה הוא של משרד השיכון.

באנו בדברים עם משרד הפנים בקשר לשירותים

המוניציפליים. אנחנו מציעים להקים ועדה בין-משרדית כדי שכל המשרדים הנוגעים בדבר משמשים בוועדה הנותנת את השירותים המוניציפליים.

נוסח כרמיאל.

י. צור:

בשלב הראשון האוכלוסיה המקומית מופיעה בלי אחריות,

השר א. עופר:

רק כתובעים ונתבעים ולאט לאט, כאשר מתגבש הישוב

אז שר הפנים מציע להקים ועד מקומי או לתת סטאטוס, כמו שהוא עשה עכשיו בקריית-ארבע, זה תלוי בהתפתחות של המקום.

זה היה צו של המושל ולא של שר הפנים. צריך לדייק

השר ח.י. צדוק:

בענין זה.

הצד האזרחי - על-ידי משרד הפנים, הצד החוקי -

השר י. בורג:

על-ידי המושל.

השר בורג שאל על הקצב. אינני יכול לענות על כך.

השר א. עופר:

זה תלוי בדרישה של האנשים במקום, זה תלוי בתכנית

התעסוקה, כיצד מתקדמת התעסוקה במקום, וזה תלוי בתקציב. אם מסגרת התקציב תהיה כמו השנה, ההנחה שלי שבתקציב השנה הבאה נוכל להציע בין 200 ל-250 יחידות. זה תלוי במה יגמר התקציב.

נראה מה יהיה אם התכנית "בנה ביתך", אם יבנו

150 אנשים אין שום סיבה מדוע לא ללכת בקצב יותר מהיר. במסגרת של היום הייתי

אומר שזה ענין של שלוש - ארבע שנים לגבי 1000 היחידות, תלוי בגורמים נוספים וזה צריך יכול להיות תקופה יותר ארוכה או תקופה יותר קצרה.

7.10.75

השר א. עופר:

אשר לישיבת ההסדר בימית - יש החלטה חיובית.
משרד הבטחון קבע איפה הוא רוצה את ישיבות ההסדר,
ובמקום שהוא קבע אנחנו מבקשים שהעניין יהיה מתוכנן היטב. אמרנו שלא נכניס מוסדות
לא לדירות ולא למבנים זמניים. אנחנו מתכננים ישיבה, ניתן את המקום ואת הפיתוח.
הכל מתואם עם הנהלת ישיבות ההסדר.

לשר רוזן: אחת הבעיות של הסיווג של ערי הפיתוח
היא בכך שבדרך-כלל הם רוצים להיות "כמו" לדוגמה: צפת רוצה להיות כמו קרית-שמונה,
נצרת - כמו צפת, עפולה - כמו נצרת וכו'. כשאני מגיע לקרית-שמונה אני במצב טוב,
כי הם לא רוצים "כמו" אלא הם רוצים יותר. אנשי ימית בקשו לקבל תנאים כמו אלה
הניתנים בירוחם ואנחנו קבענו שהם יקבלו את התנאים הניתנים בדימונה.

לגבי העוברים לערי הפיתוח יש תנאים מחמירים

שלא תהיה זו דירה שניה.

השר מ. קול:

איך בודקים זאת?

השר א. עופר:

לפי מיטב הביקורת שלנו.

השר מ. קול:

מי שרוצה לעקוף יכול לתת את שם אשתו.

השר א. עופר:

אנחנו בודקים. אינני רוצה לעמוד עכשיו על דרכי
הביקורת שלנו.

יש לנו מסגרת של בעלי מקצועות נדרשים להם אנחנו
מאפשרים לקבל בעיירת פיתוח דירה תמורת דמי שכירות גם כשהם ממשיכים להחזיק
בדירתם הקודמת. אפשרות זו ניתנת לתקופה של ^{עד} שלוש שנים. כשהם מבקשים לרכוש את
הדירה בעיר הפיתוח עליהם להוכיח שמכרו את דירתם הקודמת. כשם שכלל זה קיים לגבי
כל עיר פיתוח הוא יהיה לגבי ימית.

לשר רוזן: אין צורך לא בהפקעה ולא בנישול.

לשר קול: אני חושב שאנחנו לא נותנים ערבות

פוליטית אלא אם זה דבר כללי.

7.10.75

השר א. עופר:

אשר לתכנית התעסוקה. אנחנו עומדים בקשר עם

משרד המסחר והתעשייה וגם עם משרד הבטחון.

ההערכה שלי היא ש~~התעסוקה~~ שהתעסוקה קצת מפגרת. היה עניין של איתור שטח למבני התעשייה והדבר נמשך זמן רב. אם יש פמי שחושב שעם הצבא קל יותר מעבר לקו הירוק מאשר עם משרד הפנים מעבר מזה, מבחינת הביורוקרטיה, טועה. לפעמים אני מתגעגע למשרד הפנים. זו אחת הבעיות אשר תקבע את הקצב.

אני חוזר ומדגיש שאינני מתמצא בשאלה של

ערבות פוליטית.

היו"ר השר י. גלילי:

אני מבקש ממר אבני, האם אתה יכול להקנות לנו מושג על הרכב האוכלוסיה הפונה להתיישב בימית?

השר ח.י. צדוק:

נאמר שהתנאים בימית יהיו כמו אלה שבדימונה.

אני מבקש לדעת כמה סוגי תנאים יש כיום, מי

קובע את התנאים לכל סוג ומי מעביר ישוב פלוני או אלמוני מסוג זה לסוג אחר.

השר א. עופר:

יש ארבעה סוגים בסיסיים. יש ישובים הנכללים

במסגרת סוג א' כמו: חצור, מעלות, אילת, קבוצה

אחרת כוללת את דימונה וערים מסוגה וקבוצה שלישית כוללת את באר-שבע, אשקלון וכן ישובים כמו אור-עקיבא, עכו, נהריה ברצועת החוף. הישובים השונים נכללים במסגרות

המיוחדות לא רק בגלל מיקום גיאוגרפי אלא גם בגלל רמת האוכלוסיה. מי קובע את

הדברים? - משרד השיכון בתאום עם האוצר. כל התכניות האלה צריכות להיות מוסכמות

על האוצר כי אלה תכניות אכלוס. לפעמים, כשיש עניין עקרוני הוא מובא גם לוועדת

השרים לענייני עיירות הפיתוח. מה שנוגע לעובדים נדרשים - התנאים נקבעו בוועדת

שרים לערי פיתוח. היות ומדובר במערכת שהיא לא רק גיאוגרפית אלא גם סוציאלית

הכוללת עולים, זוגות צעירים, מועברים וכו' הוצאנו חוברת גלויה בה מפורטים

הקריטריונים השונים לישובים השונים ולסוגי האוכלוסיה ומה מגיע למי. חוברת

זו ניתנת לכל דיכפין.

השר ח.י. צדוק:

מי מחליט על העברת ישוב מסוג אחד לסוג אחר?

השר א. עופר:

משרד השיכון עם משרד האוצר. יש אפשרות ערעור

בפני ועדת השרים לענייני ^{ערי}פיתוח.

מר אבני:

יש אפשרות לערבות פוליטית. עד כה שום משתכן
לא ביקש זאת ואנחנו לא נקטנו יוזמה. מכל מקום,

כל משתכן שיבקש - יקבל.

השר י. בורג:

אני מבקש שלא תהיה הדלפה בנושא זה.

מר אבני:

אשר להרכב האוכלוסיה: מתוך 150 המשפחות שלגביהן
עשינו ניתוח נמצא שיש למעשה כל הקשת של האוכלוסיה
הישראלית - זוגות צעירים, בעלי מקצועות חופשיים, מכונאים, חשמלאים וכו'.

השר מ. קול:

איפה הם עובדים עכשיו?

מר אבני:

שריינו מספר יחידות לבעלי מקצועות נדרשים אבל
הסתבר שחלק מהם באו להרשמה הכללית. לדוגמה,
חלק גדול של המורות הן מהמתיישבים. כלומר, לא ידענו מראש מי יירשם ולכן שריינו
מקומות למורות, רופאים וכו' אבל נמצא שחלק מבעלי המקצועות האלה באו במסגרת
ההרשמה הכללית. הרמה של הרכב האוכלוסיה היא למעלה מבינונית.

י. צור:

נוסח ערד פחות או יותר?

השר א. עופר:

כן.

מר אבני:

בהחלט. גם רמתם של חברי הגרעינים גבוהה מאד,
מעבר לבקשות שלהם משר הקליטה. הרמה, הן מבחינת
ההרכב, המקצוע וההשכלה היא מעל לממוצע המקובל.

השר מ. קול:

אני מוכרח לשוב לנושא שהעסקתי בו את הממשלה
וגם את הוועדה הזאת. אני רוצה לדעת מה בונים
בימית. האם בונים בימית עיר שלפי ההגדרות של שר השיכון היא עכשיו כמו דימונה
ושר השיכון יחד עם שר האוצר יחליטו אם להעביר אותה לקטיגוריה של באר שבע
או אשקלון. יש החלטה של הממשלה לבנות מרכז עירוני. זכותו של השר עופר, זכות
לגיטימית מאד, להניח כאן "מסמך עופר" שיהיה יותר מקיף מ"מסמך גלילי" בשעתו,
שהוא רוצה לבנות עיר לתפארת עם נמל מים עמוקים בימית. אינני מביע בכך דעה
לגבי העניין אבל אינני רוצה שעניינים כאלה יתפתחו בדרך אימפרוביזציונית. אני
רוצה לדעת לאיזה כיוון הוא מוביל את העניין.

אני מבקש לדעת או שהוועדה מחליטה או הממשלה
מחליטה מה מקימים בימית. היה מדובר על 350

השר מ. קול:

יחידות וחשתית עד 1000.

1000 נוספות.

מר אבני:

זה פירוש חדש.

השר מ. קול:

לא, זו ההחלטה.

היו"ר השר י. גלילי:

נאמר שאם יצטרכו להחליט לבנות במסגרת של
1000 - יש צורך בהחלטה על כך, כי החלטה על

השר מ. קול:

תשתית איננה נותנת אישור לבניית בתים.

אדוני היושב-ראש, עם כל הכבוד לשר השיכון,

אני מבקש שלא תהיה התחמקות מהנושא הזה. בדרך-כלל שר המשפטים רוצה שהדברים
יהיו מנוסחים כראוי ויוכלו לעמוד בפני כל בחינה משפטית, אני מציין זאת לחיוב,
יותר לי לדעת מה בונים בימית. עד היום אני לא יודע מה בונים בימית. אני יודע
על מרכז איזורי והנה אומרים לי שבונים שם עיר. שר התחבורה עשה מחקר לנמל עמוק
מיום והוא אומר שזו לא התחייבות לבנות נמל. אם כן, אין התחייבות לבנות עיר
ואין התחייבות לבנות נמל ואני חושב שעוד ישירו שם את השיר "בונים פה נמל".
אני רוצה לדעת לקראת מה הולכים, האם הולכים לבנות עיר שבתיה לבנים כמו שחלמו
פעם על תל-אביב? אני חושב שהגיע הזמן שהממשלה תחליט באומץ בעניין זה ולא תשאיר
אותו פתוח.

באשר להמשך הבנייה?

היו"ר השר י. גלילי:

אינני מביע דעה לגבי המשך הבנייה.

השר מ. קול:

בתפקידי כשר התיירות פנתה אלי משלחת של

מתישבי ימית, אלה הנמצאים בה או רוצים להתיישב בה, אשר בקשו שאבקר במקום כדי
ש~~א~~אראה מה הן האפשרויות לפיתוח תיירות. אמרתי להם שאינני יודע עדיין מה
בונים שם. אני רוצה להבין מה בונים שם. אני זקוק להגדרה.

היו"ר השר י. גלילי:

אני רוצה להבהיר שני דברים: האחד - החלטה

שקיבלנו ב-6 במאי השנה מורכבת משני סעיפים שאינם

תלויים זה בזה. סעיף ראשון אומר: "הוועדה להתיישבות רושמת לפניה את הדו"ח של משרד השיכון בדבר התקדמות הבנייה והפיתוח של ימית לרבות הכשרת השטח והתשתית להקמתן של כ-1000 יחידות דיור נוספות." בסעיף השני נאמר: "לבקש מיושב-ראש הוועדה להתיישבות ושר השיכון להביא לדיון בוועדה להתיישבות הצעת תכנית לפיתוחה של ימית בעתיד." הסעיף השני בא להשיב לבקשתו של השר קול. במועד מתאים, אם אתם רוצים, תלוי אם שר השיכון מוכן - צריך לקיים דיון כזה.

הערה שניה: אני מבין שההצעה שאנחנו באים

להחליט עליה היום, אם היא תתקבל, אין לה משמעות תקציבית כספית, משמעותה היא מתן רשות לשר השיכון להמשיך בבנייה עד לגבול של 1000 יחידות נוספות על 350, אם יהיה תקציב לכך ואם יהיה ביקוש, בלא להזקק להחלטה של ועדה זו במסגרת 1000 יחידות. לאחר ההחלטה שר השיכון יהיה מוסמך להמשיך. אני מבקש מכל החברים לחוות דעה לגוף ההצעה המוצעת כאן נוסף לדברים שהם רוצים לומר.

השר מ. קול:

למה אני לוחץ בעניין זה? אני רוצה שבעניינים

כאלה של התנחלויות, שגם תנועתי שותפה להם,

נחיה על-פי החלטות של הממשלה או על-פי החלטות של ועדת השרים להתיישבות. אינני רוצה שבעניין זה יהיו הסכמים פרטיים כמו שעשה שר הבטחון במחנה העבודה בעופרה. אני רוצה שבעניין זה יהיו סדרים, כי אחרת כל שר יכול לעשות הסכמים. הוועדה שלנו חייבת לקבל החלטות מוסמכות בעניין זה.

ר. וייץ:

אני תומך בהצעה שהובאה על-ידי שר השיכון

וסבורני שאין די בה. רבותי, לישוב עירוני,

לגרעין של ישוב עירוני יש רתמוס צמיחה אשר מבטיח הצלחה או אי-הצלחה. יש להבחין בין רתמוס של ישוב עירוני או כפרי אופרטיבי. מושב או קיבוץ המונה 2000 נפש הוא ישוב גדול, לעומת זאת שכונה עירונית של 2000 נפש היא ישוב קטן ועיר המונה 2000 נפשו איננה עיר אלא עובר ללא זכות קיום. נשאלת השאלה אם אנחנו יכולים לקבוע לגבי כל מקום מה הוא הסף המינימלי של אוכלוסיה אשר מבטיח המשך צמיחה, מבטיח שהמקום יהפך למקום ישוב ברמה הדרושה ולא ידרדר כמו הרבה ישובים עירוניים הנקראים עיירות פיתוח.

ר. וייץ:

לאחרונה, לשמחתנו, יש בידינו אמות מידה, מדוייקות למדי, לאחר שבענין זה נגמר מחקר שנעשה על-ידי משרד השיכון בשיתוף עם משרדים אחרים - משרד מסחר ותעשיה ומשרד הפנים - בשם: נקודת המראה של עיר, ונקבעו אמות מידה המראים מה הסף המינימלי הדרוש כדי שעיר תתפתח באופן נורמלי.

קריאה:

באיזה היקף מדובר?

ר. וייץ:

זה תלוי בגורמים שונים, הדבר לא פשוט, הפורמולה מורכבת.

לגבי ימית נסיתי קצת לבנות מודל צמיחה מתאים, הגעתי למסקנה שאני רוצה שהיא תרשם על-ידי היושבים מסביב לשולחן זה כאחראים לרך הנולד. לדעתי, חייבת ימית להגיע תוך חמש שנים לסף של 5000 משפחות על-מנת שתהיה גרעין מינימלי המצדיק את קיומה. אם לא נצליח ליצור תהליך צמיחה בקצב זה - אני חושש שאנחנו נותנים יד להקים עוד עובר שלא יהפך לחי הנושא את עצמו. אינני חושב שיש כאן משהו הרוצה בכך.

השר מ. קול:

מדוע אינך מציע זאת לקרית-ארבע?

ר. וייץ:

אני דן בענין מבחינה מקצועית ולא פוליטית. במקרה הנדון דעתי הפוליטית - שצריך, לגבי קרית-ארבע יש לי דעה שונה. מכל מקום, אני דן עכשיו בימית ולא בקרית-ארבע. סבורני שהיושבים מסביב לשולחן זה צריכים לבקש תכנית כיצד מגיעים, צריך לקבוע זמן נקוב למספר הנקוב המינימלי שלדעתי הוא הסף של האוכלוסיה בימית. לשם כך יש צורך בשלושה דברים: (1) להכין תכנית פיתוח כוללת של תעשיה ושירותים, כולל אתרים, פיזית; (2) תכנית מעשית; (3) תכנית קבוצתית של עליה מרוסיה ואמריקה. אני חושב שנסיון זה יניב פירות. כדי לעשות זאת אני מציע, בעקבות הצעתו של שר השיכון, צעד נוסף: שהממשלה תקים צוות בין-משרדי להקמת ימית, אשר לא רק יבוא במקום העיריה כנהוג כיום אלא גם יתאם במקום את כל הפעולות של משרדי הממשלה. לא שימסרו לצוות ההקמה רק סמכויות המסורות כיום לעיריות, שהן סמכויות מצומצמות מדי כדי לעשות את המלאכה המוטלת על מי שאחראי להקמת ימית, אלא להקים צוות בין-משרדי לימית אשר יקבל את הסמכויות והכלים לעשות על מלאכת הפיתוח והאכלוס.

ר. וייץ:

אני סבור שימית מקום שיכול למשוך ואם נדע
להקים אותו בקצב הדרוש - תקום במקום עיר נאה.

לא הבעתי דעתי, וזו בעיה חמורה, כמה גרעיני ערים יש בכח ישראל להקים בתקוה
שיהפכו לאילנות ולא ישארו גרעינים נידחים. זה נוגע למקומות אחרים. לגבי ימית
אין ויכוח.

מר קלרמן:

אני חוזר לענין התשתית. שר השיכון אמר שתכנית
זו מחושבת לשלוש - ארבע שנים, במה דברים אמורים?

כאשר תהיינה פניות מאזרחים. שר השיכון מוסיף ואומר שהחלטה זו תלויה בתקציב
לכך. אני שואל: בשנה של העדר תקציב לתשתית, האם אפשר יהיה בבנייה של פניות
אזרחים?

השר א. עופר:

בהחלט, במסגרת הקריטריונים של משרד השיכון.
זה לא מוכרח להיות מהתקציב. יבוא קבלן וירצה
לבנות, ואם תהיה פה החלטה, הוא יוכל לפעול באותה מסגרת.

השר ח.י. צדוק:

אני מחייב את ההצעה ואת המשך הפיתוח המזורז
של ימית. נדמה לי שהשם, הכינוי המדויק לא כל

כך חשוב.

השר מ. קול:

לא דיברתי על שם.

השר ח.י. צדוק:

אנחנו מדברים על ישוב עירוני בימית. ההתחלה
מצביעה על המגמה הזאת וההמשך יהיה באותו כיוון.

אני חושב שההליכים הם תקינים. יש היום החלטה על 350 יחידות. היא בוצעה. יש
החלטה על תשתית של 1000 נוספות - זה בתהליך של ביצוע. שר השיכון מציע לבנות
בתקופה מסוימת אותן 1000 יחידות. אני אציע שאחרי שנחליט בחיוב תבוא מטעם
הוועדה הזאת הודעה על כך לפני הממשלה והממשלה תתבקש לרשום לפנייה את ההחלטה
הזאת.

הצטרפתי לשאלתו של מר צור אבל אינני יכול לומר

שהתשובה הניחה את דעתי. השאלה הייתה אם במקביל לבניית השיכונים ולאכלוס יש
תכנית לפיתוח כלכלי אשר יבטיח פרנסה לאנשים שיישבו שם. אנחנו התחלנו ב-350
יחידות שלגבי 210 מתוכן הפרנסה נתונה מראש.

השר א. עופר:

110, 110 הן לצבא הקבע.

השר ח.י. צדוק:

כשהייתי שם שם לפני זמן קצר ודיברתי עם נציגי

שני הגרעינים התרשמתי, אצל אחד פחות ואצל

אחר יותר, שתכניות המפעלים הן במצב הילולי ולא מגובש, ואני עדיין רואה

בעית פרנסה בשביל אנשים מתוך 350 שאינם אנשי צבא הקבע. שר השיכון התקדם

בביצוע תכניות השיכון הרבה יותר מאשר התקדמו, אולי מטבע הדברים, בגיבוש

תכניות למפעלים שעליהם התושבים של ימית צריכים להתפרנס. דיברתי עם האנשים

והיה לי הרושם שבעוד שאולי יש מידה גדולה יותר של מחשבה ברורה ומגובשת

לתכניות אצל הגרעין של יוצאי ברית-המועצות, התכניות של הגרעין האמריקאי הן

עדיין לגמרי במצב אמבריוני, אם לא פחות מזה. מדאיג אותי הענין שפיתוח של

המקום לצרכי מתן פרנסה מפגר פיגור כל כך ניכר, לפי התרשמותי, אחרי הפיתוח

של השיכון. מבחינה זו, אם אנחנו מחליטים היום על 1000 יחידות נוספות, אנחנו

צריכים לראות לפנינו את הפיתוח המקביל של שני הדברים. בהחלטה שקיבלנו בזמנו

ושהיושב-ראש קרא אותה נאמר "לבקש מיושב-ראש הוועדה להתיישבות ושר השיכון

להביא לדיון בוועדה להתיישבות הצעת תכנית לפיתוחה של ימית בעתיד". הצעת תכנית

לפיתוחה של ימית בעתיד היא לא רק הצעה לבנייה לאכלוס, היא הצעה לפיתוח בכל

השטחים והדבר היחידי שיש לי היסוס והייתי רוצה ששר השיכון ינסה להניח דעתנו

בנקודה זו - האם טוב שנאשר היום דבר שהוא בבחינת קטע בלתי שלם מבחינת יעד,

בלתי שלם מבחינת מגוון הדברים, שצריך לפתח נוסף על בניית השיכונים, בו בזמן

שאנחנו עתידים בקרוב, כך אני מקווה, על-פי הצעה שתובא בהתאם להחלטה הקודמת,

לדון בתכנית הזאת בשלמותה ולשלב בתוכה את תכנית השיכון. אני רוצה לקבל מבחינה

זו המלצה או עצה.

כאן אני מרשה לעצמי להעיר, כי במקום שהוא הרבה

יותר קרוב למקום שאנחנו יושבים עכשיו מאשר ימית, בלהט העשייה והרצון לקדם

תכנית חשובה מאד מבחינה לאומית היה "באלאגן מוחלט בכל הנוגע לקריטריונים,

לתנאים ולהקפדה על ביצוע מדויק ונכון של הקריטריונים המחייבים בתנאי

ההשתכנות. אני מתכוון למה שנעשה בעיר העתיקה של ירושלים. אני מניח, ומתוך

הדברים ששמעתי יש לי יסוד לחשוב שהנחתי היא נכונה, שלא יחזרו דברים מסוג זה

בימית, כי אני חושב שאפשר לקדם מפעל חלוצי ויחד עם זה להקפיד הקפדה מלאה על

קיום הסדר והקריטריונים, ואני חושב שכך יהיה. אבל כשאני רואה לפני את הדוגמה

הקודמת אני רוצה להצביע עליה כדבר שצריך לא לחקות אותו אלא לנהוג אחרת.

מ. בראון:

אני תומך בהצעה המובאת.

ביקשתי את רשות הדיבור כדי לומר שאני ממליץ

שלא נחליט שום דבר חוץ מזה.

רצוני להתייחס גם לדבריו של השר קול וגם לדבריו

של מר רענן וייץ. אתחיל מדבריו של מר וייץ. אין שום ספק שכדאי לבנות ולפתח לפי תכניות לטווח אורך. אני מציע שנעשה מה שהוא אומר אבל בשלב זה, בדרג של מומחים בדבר, על-מנת שכל הצעה בעתיד תובא כדבר רציונלי, אני לא ממליץ לדבר במונחים שהיום מתכננים לתקופה של חמש שנים ומדברים על 5000 משפחות. אני מכבד את הצעתו אבל מציע לא להחליט עליה בשלב זה, כי לא תכנון בחדרי חדרים כהחלטה חגיגית.

אשר לדבריו של השר קול - אני ממליץ לא להחליט.

אם מישאו חושב שלא כדאי לפתח את ימית - אני מציע לו להתנגד להצעה המובאת כאן ולהצביע נגד העניין. מי שחושב שצריך לפתח את ימית בלי להגדיר לאן, זאת אומרת שיש רוב מכריע או קונסנסוס בכיוון המגמה לפיתוח ככל שניתן לפתח מהר את המקום. אם זה כך - הדרך לעשות זאת זה לא להחליט על מה הולכים. לדעתי, יהיה נזק אם נעורר ויכוח עקרוני מה תהיה ימית. הנזק שנגרם במסמך גלילי היה בוויכוח על המסמך. אני מציע לא לחזור לשגיאה שעשינו, ללכת צעד אחרי צעד במהירות הניתנת בלי לעשות מזה עניין עקרוני.

י. צור:

אני מקבל את דברי מר בראון בנוגע לכך שאין כל

צורך לעשות "טראסק", אין בזה תועלת, זה פסול

מכל הבחינות וזה יזיק. יחד עם זאת אנחנו יושבים כאן כדי לקבוע קו מסוים, כדי לקבוע עקרונות לדרך שאנחנו הולכים בה.

אני מקבל בהחלט את ההצעה של שר השיכון בנוגע

להתקדמות ואני אולי מרחיק לכת ממנו: אם יש לנו אפשרות איזו שהיא להביע דעתנו בפני משרד האוצר בנוגע לקצב, הייתי אומר שחיוני מכל הבחינות - גם מהבחינה ששר המשפטים דיבר עליה, שהיא עקרונית וחשובה מאד - לעשות את המקסימום כדי לקדם את העניין.

אני רוצה לעמוד על נקודה אחת שמעטים מדברים

עליה אבל הכל מודעים לה. יש לנו בעיה מדינית. אינני יודע מתי היא יכולה לצוף ולעלות אבל יבוא יום והיא תצוף ותעלה, וכאשר היא תצוף ותעלה הרי יש הבדל גדול בין קיומו של מרכז קטן של כמה מאות משפחות לבין מרכז גדול, כי זה קובע למעשה מראש את הקו המדיני שלנו בנוגע לפתחת רפיח, ובעניין זה אין לי כל ספקות. מרכז קטן הוא מטרד, זה היה, להבדיל, כמו נחל-ים.

איש לא חשב שבנחל ים יהיה ישוב קבוע.

השר מ. קול:

אני שמעתי דברים אחרים על נחל ים.

י. צור:

אם לעשות - בקנה מידה גדול. אם מוטל עלינו לקבוע כאן מגמות הייתי אומר שלדעתי כולנו בעד מגמה של פיתוח מהיר של ימית, מהר עד כמה שאפשר ומושלם עד כמה שאפשר כדי שהיא תגדל במהירות. אם נקרא למקום מרכז איזורי או מרכז עירוני, זו נקודה שאיננה מדאיגה אותי יותר מדי. זה היה אז מוצא פנימי וזה לא מעסיק אותי.

אצלי זה לא היה מוצא פנימי.

השר מ. קול:

אני מסכים לדעה שאם הוועדה הזאת תקבל החלטה

י. צור:

ויפורסם שימית היא לא מרכז איזורי אלא עיר -

אנחנו מעוררים מחדש ויכוח שאיננו נחוץ לנו לא כלפי פנים ולא כלפי חוץ. מכל מקום, המגמה בעניין זה צריכה להיות ללכת בפירוש בגדולות. לכן אני מקבל את ההצעה של שר השיכון עם המלצה להחיש את הקצב.

כאחד שליווה את חלום ימית, עד כמה שזה נוגע

הרב קירשבלום:

לקבוצה האמריקאית שבראשית הימים הייתי חלק ממנה,

אני מאושר לשמוע שעניין זה לא רק התקדם אלא ימשיך להתקדם גם בשנים הבאות ונגיע ללמעלה מאלף יחידות.

אני תומך במיוחד בהמלצתו של מר וייץ בקשר

להקמת ועדה מרכזית או צוות מרכזי, כי בביקורי בימית לפני כתשעה חודשים מצאתי שיש להם בעיות אין סוף, אם כי יש התקדמות מעודדת מאד. פגשתי גם בחלוץ של המקום, שהיה חזן באמריקה וכאן הוא מטפל בדברים הרבה יותר חשובים ודואג לעניין שיקימו. כאמור, יש להם בעיות ולא מצאתי ועד מרכזי או גוף ~~מא~~ מרכזי אלא כל אחד לוקח יוזמה פרטית בקשר לפרט מסויים. מכיוון שהבעיות שונות, רבות ומגוונות חשוב שתהיה כתובת מרכזית ושהדבר יתבטא על-ידי גוף מרכזי. אני חושב שעל-ידי גוף מרכזי תהיה התקדמות יותר מהיר.

בהיותי שם התברר לי שאנשים אינם יודעים איך

וממה יתפרנסו.

השר י. בורג:
אני מבקש לשאול אם היושב-ראש יכול להאיר עינינו בדבר המשך הפעולה ההתיישבותית בגולן. אני שואל זאת לאחר ששר המשפטים הצפין מימית עד ירושלים.

השר מ. קול:
אחרי הדיון שהיה כאן אני מציע להעביר את הענין לממשלה. אנחנו לא חיים על שתי פלנטות ואילו כאן התקיים דיון כאילו אנחנו חיים על פלנטה אחרת. אנחנו נמצאים במצב של מצוקה כספית גדולה, אנחנו נמצאים בתקופה של קיצוצים אזוריים בתקציב, שיהיו גדולים יותר. שמעתי אתמול שצריך היה לקצץ בתקציב משרד השיכון מכיוון שאין עליה. לא שמעתי פרטים ולא הבעתי דעה בענין זה, אני צריך לדבר על כך מקודם עם שר השיכון.

אנחנו חיים בתקופה קשה. יש מי שחולם ש"אנקל סם" יתן לנו סכום של 2,5 מיליארד. זו אשליה. אם כן, כשיש הגבלה צריך להחליט על עדיפויות וזה ענין מדיני. אני חושב שהענין הזה של עדיפויות הוא ענין מדיני ממדרגה ראשונה. בעיני הגליל והגולן, נוכח הסכנות העומדות לפנינו, מהווים אתגר ראשון, חזית ראשונה. אנחנו עומדים על הסף בענין זה. אני רוצה לדעת מה העדיפויות. לצערי, אנחנו לא חיים בגן עדן שאנחנו יכולים לעשות את כל הדברים ^{הטובים} שעולים. שמעתי מראש הממשלה שלאחר הפינוי של אבו רודס צריך לחזק את אופירה. שר השיכון היה באופירה וראה שהמצב שם קשה. שר החקלאות מבקש דיון על גורל אופירה. זה לא ענין של ויכוח אידיאולוגי פוליטי. ראיתי את ימית לא כעיר גדולה בתקופה הזאת אלא כמרכז איזורי, וזה לא היה תכסיס או ~~פורמולה~~ פורמולה. אני חי ~~בהרגשה~~ בהרגשה שאנחנו מקיימים דיונים ודנים כאילו אנחנו חיים בעולם לא מציאותי. המצב חמור מאד, תחליט הממשלה מה העדיפויות ואיפה להשקיע כסף - האם משרד השיכון צריך לבנות בגליל שהוא ריק מיהודים - שר הבטחון מציע פדרציה, אני חושש שבקצב הנוכחי הגליל יהיה בתוך הפדרציה הערבית - או בגולן או שעדיף לבנות ימית גדולה. אינני יכול לחיות בתלישות מן המציאות. אני תובע שהענין יוטא לממשלה והיא תחליט על עדיפויות, איפה להשקיע את האמצעים המצומצמים שלה, שעלולים להיות יותר מצומצמים.

השר ש. רוזן:
את יחסי הפוליטי לפיתחת רפיח אמרתי לא פעם. אנחנו מחייבים את ישובו של המקום כל עוד לא נוגעים בבדואים. אני סבור שענין הסמנטיקה, עיר או מרכז איזורי, איננו חשוב השאלה מה מבצעים.

אם שואלים על התקציב - כאשר יתקיים דיון על התקציב יש לי שאלה אם לא משקיעים יותר מדי בהתנחלויות מתוכננות ולא באלה שהוקמו.

השר ש. רוזן:

אינני בעד תכנית לחמש שנים וזריקת סיסמאות של 500 משפחות.

עלינו לזכור כי למקומות בגליל אין ביקוש כמו זה שיש לימית, שהיא מקום מושך. אני תומך בהערותיו של שר המשפטים שצריך להקפיד על סדר.

השר מ. קול:

כל מה שמושך הוא טוב? אני שומע זאת לראשונה מנציג של תנועה חלוצית. העמדות שלך בענין הגולן הן שונות ואינני יודע אם אתה בעד התיישבות בגולן או נגד.

השר י. גלילי:

עכשיו ברור שהשר רוזן בעד פיתוח הפיתחה.

השר מ. קול:

כבודם של הבדואים במקומם, אבל הענין של פיתחת רפיח איננו רק בדואים.

השר י. גלילי:

שרי מפ"ם הצביעו בהתלהבות בעד ישובים בגוש עציון ואם אבדוק - אמצא הצבעות נוספות. אין ספק ששרי מפ"ם תמכו בהתנחלויות בגולן ובפיתחת רפיח. לאחרונה ביקש נציג הקיבוץ הארצי, הידוע בזיקתו למפ"ם, ישוב נוסף ברמת הגולן.

השר ש. רוזן:

זה נכון.

הגרעין הרוסי עליו מדובר הוא יותר מגובש ויש לו ראשית תעסוקה ותכניות שהן בתהליך של ביצוע. הגרעין האמריקאי לעומתו לא מגובש אבל יש לו תכניות רבות. אני דואג שכל אחד מהם יקים פרויקט לעצמו, אני דואג לגרעין מבחינה חברתית כגרעין.

שאלת התעסוקה בשלב זה באיזור הזה היא בעיה שעדיין לא קיימת. אינני אומר שהיא לא תהיה קיימת כאשר יגדלו, אבל כיום היא לא קיימת.

השר א. עופר:

כיצד מתפתח ישוב עירוני, להבדיל מישוב חקלאי, ולמה הוא מתפתח - זוהי פונקציה של דברים רבים.

אי-אפשר לקבוע את הדבר הזה בשלב הקמה. יש מקומות שחשבו שהם יתפתחו לעיר, והציפיות לא התגשמו, לדוגמה עפולה. לעומת אלה היו ישובים שלגביהם ^{היו} פחות פרטנזיות והם כן התפתחו. אינני יודע מדוע אנהנו כוועדת שרים להתיישבות ננהג לגבי ישוב עירוני בצורה שונה משאנחנו נוהגים לגבי ישוב אחר. כשאנחנו מחליטים על קיבוץ או על כפ"ת האם אין שם בעיות של תעסוקה ושל עבודה?

כשאנחנו מחליטים על נקודת התיישבות אנחנו יודעים
ראשית מה המים ומה הקרקע שיעמדו לרשותם.

השר ח.י. צדוק:

אבל מר רענן וייץ איננו מציע ועדה בין-משרדית.

מר אבני:

כשמדובר בישוב עירוני - יש נוהגים כיצד פועלים
בענין זה, איך מקימים, יש תיאום. בעיית התעסוקה

השר א. עופר:

קיימת ברוב המקרים. כשהחלטנו על תכנית לפיתוח הגליל גם שם השיכון מקדים את
התעסוקה. אפילו כשמתאמים לא תמיד הדברים מתבצעים בד בבד.

אני לא תומך בוועדה בין משרדית.

השר מ. קול:

צריך לקבל את ההנחה שמשרדי הממשלה הנוגעים בדבר

השר א. עופר:

יעשו את העבודה המקצועית הטובה. אני מודה שיש

בעיה גם בענין האכלוס אם כי יש קריטריונים לאן צריך למשוך אוכלוסיה ויש
~~קריטריונים~~ קריטריונים כיצד לנהוג כשיש יותר מועמדים. בעיר העתיקה קרה מה שקרה
מפני שלא משרד מקצועי טיפל בדברים וניסו לעשות דבר יוצא דופן. אני יכול להבטיח
שנסתכל בזה בצורה המקצועית ביותר.

הערה לשר קול: קיימת בעיית עדיפויות אבל גם אם

יקצצו את התקציב יהיה למשרד השיכון תקציב גדול, כי יש תקציב לגליל, לדרום
ולירושלים ובשנה הבאה אציע לקצץ יותר את התקציב לרצועת החוף אם כי גם שם
אי-אפשר לקצץ את התקציב במה שנוגע למשכנות עוני. אם יהיה רצון לקיים דיון על
תקציב משרד השיכון - זה יהיה לא רק לגבי ימית.

כשדיברתי על עדיפויות, דיברתי לא רק על משרד
השיכון.

השר מ. קול:

יכול משהו לטעון מדוע מבצעים את נתיב ~~האכלוס~~ אילון
אולי במקום כבישים בגליל.

השר א. עופר:

אני חוזר ומדגיש שלא דיברתי על תקציב משרד השיכון
בלבד.

השר מ. קול:

זה מגיע לביטוי בתקציב משרד השיכון.

השר א. עופר:

השר א. עופר:

מכל מקום, אין צטעם להביא את הענין לממשלה,
כי אני צריך להציג את כל התקציב ולהסביר כיצד

נעשית החלוקה.

השר מ. קול:

הייתי בישובים ברמת הגולן ואמרו לי שאילו היו
במקום יותר יחידות דיור - הם יכולים היו לקבל

יותר משפחות.

השר א. עופר:

זה לא מדויק. * מר אבני אומר, והיושב-ראש
יודע * זאת, שממה שאנחנו בונים ניתן להכפיל את

האוכלוסיה בגולן.

היו"ר השר י. גלילי:

השניים צודקים.

השר א. עופר:

אני לא מציע לשנות השנה את התקציב. אם יבואו
קבלנים פרטיים - לא יהיה צורך בתקציב ממלתי
אבל כל עוד אין החלטה על כך לא אוכל להרשות להם לבנות, אם תהיה החלטה חיובית -
אוכל לתת רשות.

היו"ר השר י. גלילי:

אני רוצה להדגיש הדגשים אחדים, לבל תהיה הסחת
דעת, ~~משה~~ ממה ששמענו היום.

דבר ראשון, שמענו ששר השיכון מתכוון להמשיך

בבנייה בימית על בסיס התשתית שהחלטנו עליה עד למסגרת של 1000 יחידות דיור
נוספות על 350 היחידות, לפי קצב שייראה לאפשרי בהתחשב במועמדים לאכלוס
ובאפשרויות התקציביות שיהיו לרשות משרד השיכון.

2. שמענו, וזו נקודה עקרונית, מפי שר השיכון,

שבמידה ותהיה פנייה לבנייה פרטית במסגרת העקרונות המקובלים לגבי ימית והתכנית
של ימית, שהוא יראה את הדבר הזה למבוסס ואפשרי, יתיר זאת ויענה לזה.

3. אין הדבר הזה מונע מאתנו מפעם לפעם לבקש

משר השיכון לשמוע מפיו מה המצב לגבי הבנייה בימית, אבל הוא לא זקוק לאישור
הוועדה, במסגרת 1000 יחידות הדיור הנוספות.

זה אשר להחלטה שלנו היום.

היו"ר השר י. גלילי:

אני רוצה כמה הערות. אני ממליץ מאד לחברנו השר קול לוותר על ההגדרה הציונית של ימית, בין אם נקרא לה מטרופולין, עיר פלך או עיר מחוז. בזה אינני אומר שלא צריך להגדיר, לא במינוח אלא בתוכן, למה אנחנו רוצים לפתח את ימית. זה לא מצב שאנחנו צריכים לעמוד על המשמר שמא שר השיכון מתכוון להפנות לימית את כל המשאבים המיועדים לגליל או לנגב, אלא יש קריטריונים לפיהם הוא פועל. אני משבח את היוזמה של שר השיכון לגבי הבנייה בימית, אבל היא לא חורגת מגדר הנתונים הנורמאליים שאנחנו חייבים בהם.

אני אבוא בדברים עם שר השיכון, שיביא במועד מתאים, בלי שאני מחייב על דחיפותו, את קיום ההחלטה בדבר תכנית כוללת של פיתוח ימית.

אני מעריך את מה שאמר מר בראון לגבי ה"טראסק". אני מזהיר מפני טראסק. הטראסק הוא בעוכרינו, הוא היה בעוכרינו כשנולד הרעיון של ימית, כי הוא בא לחלל העולם כעיר של 250 אלף נפש ועכשיו, באווירה המדינית המחודדת, אני מאד ממליץ להימנע מדיונים כוללים אם הם לא אחראים לפעולה המעשית היום-יומית. המסגרת של 1000 ו-350 יחידות דיור איננה מצדיקה עכשיו את הדיון המדיני הכולל.

אני רוצה לומר שני דברים לגבי הגולן: האחד - כפי שהובהר לי, ציטוט/נכונות את שר השיכון. מה שנאמר לאנשי הגולן היה, שאם תושלם הבנייה המתוכננת יהיה מקום להכפלת האוכלוסיה במקום ואילו בעתונות נאמר שבמסגרת הבנייה שכבר קיימת יש אפשרות להכפיל.

השר א. עופר: הבנייה הנעשית היא המתוכננת.

היו"ר השר י. גלילי:

עם זאת צודקים אנשי רמת הגולן, לא בכל הישובים אלא בחלק, שאילו היו מוכנות יחידות דיור - זה היה מחיש את הקליטה. אי-אפשר לבוא בטענות למשרד השיכון מפני שהוא בנה בהתאם להחלטות שלנו. כל שנה קיבלנו החלטות בעניין הקצב וכל שנה קבענו תקציב גם לפיתוח הישובים הקיימים וגם לישובים חדשים.

מכל מקום, אני רוצה בהזדמנות זו לומר, בחשובה לשר בורג, שבאתי בדברים עם ראש הממשלה ואני מניח שבמועד קרוב, אני מקווה קרוב ביותר, הדבר יובא, בהתאם להמלצת הוועדה הזאת, לדיון בממשלה.

היו"ר השר י. גלילי:

אשר לענין ארבעת המאחזים הנוספים. אני ממליץ
לשר קול לא למנוע אותנו מקבלת החלטה.

השר מ. קול:

אני רושם את הזכות להביא את זה לממשלה.

היו"ר השר י. גלילי:

חבל על הדיו לרישום הזכות. הזכות נתונה באותיות
אש.

השר ח.י. צדוק:

האם אני יכול לראות את ההודעה של שר השיכון
וההבהרות שהוספתי כמקובלת על הוועדה?

אנחנו לא רושמים לפנינו הודעה של שר השיכון.
אנחנו מקבלים הצעה של שר השיכון. אני בעד שנקבל

את ההצעה.

י. צור:

בהחלט.

השר י. גלילי:

אני מניח ששתיקה כהודאה.

השר מ. קול:

בישיבה האחרונה של הממשלה ביקשתי מראש הממשלה
להגדיר את המושגים לגבי ימית. ראש הממשלה אמר
שהענין יהיה בוועדה השרים להתיישבות. עכשיו יושבת ועדת השרים להתיישבות ומאחר
שהוועדה איננה רוצה להגדיר - אפנה שוב לראש הממשלה ואבקש ממנו להביא את הענין
לישיבת הממשלה.

היו"ר השר י. גלילי:

אני מבקש משר התיירות לדייק, ואני במתכוון
משתמש בלשון פורמאלית. אני מודיע הודעת היושב-

ראש, שיש החלטה של ועדת השרים להתיישבות לדון בהצעת תכנית לפיתוחה של ימית
בעתיד. אם כוונתו של שר התיירות איננה לסמנטיקה אלא לתוכן, הצעתו תדון בוועדה.
אשר לעיתוי הדיון, אני חושב ששר השיכון ואני מוסמכים לקבוע אותו. אינני שולל
את זכותך, כחבר בממשלה, לבוא בדברים עם ראש הממשלה, אבל אם ראש הממשלה ישאל
אותי, ויש להניח שהוא ישאל, אני אשיב שבקשתו של שר התיירות ידועה, אנחנו לא
רואים בה דחיפות ראשונה במעלה ותבוא השעה ששר השיכון ואני נביא תכנית לממשלה.

השר מ. קול:

אני יודע שיש החלטה כזו אבל יושב-ראש ~~ה~~ הוועדה

ושר השיכון יכולים להחליט ~~ש~~ שהדיון יתקיים
בתקופה שבין משיח בן יוסף לבין משיח בן דוד.

7.10.75

מנין אתה יודע שזה כל כך רחוב?

היו"ר השר י. גלילי:

אני מבקש שתהיה הגבלה בזמן. זה לא עניין
סמנטי.

השר מ. קול:

אדבר על כך עם השר עופר.

היו"ר ~~מ~~ השר י. גלילי:

אני מבקש שתודיע לי על תאריך מחקבל ~~ה~~ על
הדעת.

השר מ. קול:

היות ויש מקום ליוזמה פרטית, לבנייה פרטית,
מי יקצה את האדמה לבנייה פרטית?

גב' יגלו:

זו מערכת מסובכת של נוהלים. ההמלצה היא של
משרד השיכון למינהל מקרקעי ישראל.

השר א. עופר:

הישיבה ננעלה בשעה 11.00

הת/3. המשך הבניה בימית

יו"ר הועדה להתיישבות פותח.

בדיון משתתפים השרים: א. עופר, י. גלילי, י. בורג, ש. רוזן
מ. קול, ח.י. צדוק, וה"ח י. קלארמן
ש. אבני, ר. וייץ, י. צור, מ. בראון,
מ. קירשבלום, והגב' ר. יגלום

מ ח ל י ט י ם , בהמשך להחלטה מס. 750(הת/14) של הממשלה מיום
ח' בסיוון תשל"ה (18.5.75):

א. לאשר את הצעתו של שר השיכון בדבר המשך הבנייה בימית, בנוסף
על 350 יחידות שנשלמו, במסגרת החלטת הממשלה הנ"ל על בניית
תשתית ל-1000 יחידות דיור נוספות. קצב הבנייה יקבע ע"י
שר השיכון בהתחשב במועמדים לאכלוס ימית ובאפשרויות התקציביות
שיעמדו לרשות משרד השיכון.

ב. הועדה רושמת לפניה את הודעת שר השיכון כי משרד השיכון יאפשר
בנייה פרטית בימית שתבוצע על-פי העקרונות המקובלים והתוכנית
המאושרת של ימית.

ג. הועדה רושמת לפניה את הודעת היו"ר, כי שר השיכון יתבקש לדרוש
מזמן לזמן לוועדה על קצב הבנייה בימית.

ה י ש י ב ה נ ב ע ל ת